

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

ORGANUL UNIUNEI GENERALE A NOTARILOR DIN ROMÂNIA
 APARE LUNAR SUB CONDUCEREA UNUI COMITET. // ABONAMENTUL ANUAL 300 LEI

M. S. Regele Carol II.

Proclamarea M. S. Regelui Carol II. ca rege al României Mari a fost primită de întreaga suflare a țării cu cel mai înalt și nețărmurit entuziasm, fiind socotită ca singurul și cel mai bun mijloc, pentru salvarea din mijlocul haosului ce începuse să ne cotopească în ultimul timp.

Primul cuvânt al M. S. Regelui Carol II. către Națiunea română, înseamnă o adevărată peatră de hotar în istoria României.

România, în clipa de față, nu mai poate avea decât un singur program: acela de a și însuși în întregime energicul apel regal, adică *de a munci*.

România întregită n'a avut mai multă trebuință de muncă ca acum. De muncă eroică cinstită, scutită de calculul perfid și interesat al profitului imediat.

Războiul a lăsat urme adânci în trupul ei, o nume politică mioapă, i-a sporit peste măsură durerea și suferința și toate aceste lipsuri și dureri nu vor putea fi înlăturate decât prin evanghelia constructivă a păcii: *prin muncă*.

Încăunarea M. S. Regelui Carol II pe tronul bunicului și tatălui său, nu trebuie privită de cât ca o restaurație constituțională, prin care firul destinului istoric, intrerupt de vitregia vremurilor pentru o clipă, și-a reluat cursul normal.

Fii bine venit, Măria Ta, în casa unde dreptății i-se luase cumpăna din mână și care lipsă își țesuse pânjenitul ucigător deasupra bogățiilor țării noastre atât de frumoase, de tânără și îmbelșugată. Poporul întreg Te salută cu frenezia bucuriei că în sfârșit i-a venit Mântuitorul — ca un Archangel, pe drumul zărilor albastre ale cerului ocrotitor — să-l izbăvească din valul cotropitor al neînțelegerii și pizmurei pătimase, ucigătoare de suflete și de elanuri.

Te Salută, Măria Ta, cu inima înecată de fericire și cu cugetul increzător în mai bine, copiii cei mai oropsiți ai acestui neam în anii din urmă, albine strângătoare și pururi muncitoare în stupii țării, — notarii — lăsați pradă tuturor vânturilor și părăsiți la voia întâmplării, în nesiguranța zilei de mâine.

Notarii, cari sunt adevărații conducători ai vieții administrative comunale și se ocupă de educația poporului dela țară, pregătind tinerimea pentru a-și face datoria față de Tron și Patrie, Notarii sunt aceia, cari dela naștere până la moarte, se îngrijesc de viața poporului dela sate, pregătind copiii pentru școală, junii pentru armată, sătenii pentru a deveni cetățeni credincioși ai Țării.

Notarii, cari primii a făcut primirea pe pământul scump, al Țării noastre, din inimă curată, desinteresati, conduși de adevărate sentimente românești, Vă asigură de întreg devotamentul lor fiind gata oricând a-și jertfi totul pentru Acela care este mântuitorul Neamului românesc.

Fii bine venit, Măria Ta, și fii pentru ei ocrotitorul bun și iubitor ca un părinte, căci ei au fost cei mai loviți și mai nedreptățiți dintre toți credincioșii Tăi supuși.

Revarsă asupra lor din înălțimea tronului harul ocrotirii Tale și fă să strălucească și pentru ei fulgerătoarea sabie a adevărului, redând dreptății cumpăna judecății curate.

Fii bine venit, Măria Ta, în mijlocul poporului Tău în țara Ta! Ioan Stoica

Din doleanțele notarilor

Temelia și existența statului modern o constituie o organizare de stat fundamentală și o administrație internă sănătoasă. Această maximă, a trebuit să călăuzească pe legiuitorul din toate timpurile, căci câtă vreme aceste două elemente constitutive ale însăși existenței statului au lipsit sau nu au lucrat în coordonare, scopul de conviețuire a națiunii, nu s'a atins și acel stat mai de vreme sau mai târziu a decăzut.

Legiuitorul nostru a neglijat aceasta doctrină progresistă atunci când prin dispozițiunile L. P. O. A. L. în administrarea intereselor rurale a încărcat cu drepturi și atribuțiuni persoane cari departe de a ști întrebuinta, știrbesc și micșorează autoritatea adevăraților exponenți cari de fapt, dar fără drept, contribuie prin activitatea lor la promovarea intereselor buneii administrațiuni locale.

Legiuitorul nostru, deși călăuzit de principiul sublim că în administrarea comunelor noastre rurale a trebuit și trebuie se fie un organ care inzebrat cu cunoștințe profesionale, aceste întru îndeplinirea importanțelor și multiplelor atribuțiuni, să rămână mereu și un reprezentant al centrului, un pion al statului ori de câte ori interesele acestuia vor fi nesocotite de cele locale.

Perioada de pregătire, iar acum însăși aplicarea L. P. O. A. L., trebuie se recunoaștem sincer, a produs cea mai mare perturbațiune în sânul locuitorilor comunelor noastre rurale și decepție, desiluzie în inima bietului funcționar administrativ — a notarului; și e firesc aceasta câtă vreme această lege vine și distruge din temelie întreaga noastră administrație de până aci, câștigată în mod evolutiv și prin lungă experiență a trecutului.

Străbătând articolele L. P. O. A. L. și cetind pe de altă parte coloanele revistelor noastre administrative, ultimele arme ce ne-au mai rămas spre a lupta întru redobândirea și reintegrarea cel puțin în parte a unor drepturi din trecut — la fiecare pas observăm lupta, tendința acestor slujbași umili de a se pronunța și menține cel puțin la suprafața celorlați funcționari din marea familie a statului, până când în cele din urmă insolidaritatea din sânul lor, voința legiuitorului sau alte interese mai înalte și vitale de stat nu-i va fi desăgărat cu totul.

Și ca rezultat la aceste tendințe juste, iată cu ce foloase ne-am ales: decepții, deziluizii, desconsiderări, umiliri, șicane, noțiuni în deobște cunoscute de noi.

Ar fi zadarnic și inutil se mai contribuie la strigătul general de disparare ce se desprinde din sufletele noastre a tuturor, câtă vreme vor sta în letargie factorii chemați a ne susține și promova interesele, și cu ele deodată a ridica la nivelul dorit prestigiul administrației noastre rurale, care formează mecanismul funcționării și temelia organizației noastre de stat pe care chiar și legiuitorul trebuie se o recunoască și dacă acum nu, poate mai târziu, că numai și numai prin noi, notarii s'a făcut, se face și se va face o adevărată administrație comunală. Prin vechea legiuire din anul 1925, deși situațiunea de drept a notarului este limitată și îngărdită în defavorul administrației noastre locale, totuși continue a se menține un rol important în viața ad-

ministrativă de stat, câtă vreme legiuitorul din anul 1929 vine și prin dispozițiuni de caracter retroactiv, ne distruge toate drepturile câștigate anterior.

Transformarea notarului din funcționar de stat, într'un simplu slujbaș comunal numit de către nenea Toader sau Gabor băcsi din consiliul comunal, nesocotirea drepturilor la înaintare și încadrare conf. Statului func. publici, neglijarea în cea ce privește calcularea dreaptă a sporurilor legale, salarizarea mizerabilă și batjocoritoare detrageră a drepturilor de redactare a actelor fără caracter juridic în folosul particularilor, și dacă mai vreți transferările, mizeriile de caracter politic, ingerințele din partea locuitorilor și câte celalate nenorociri pe capul bietului notar, sunt tot atâtea motive interne cari amărăsc, discreditează cu totul acest nesocotit și nenorocit corp de funcționari făcându-i să prindă toiașul pribegiei și să-și cânte doinele, supremele mijloace de mângâiere:

*Suntem fitti nimămăi jelui-ne-am n'avem cui,
Eram funcționari la stat, am muncit și am sperat
Am devenit slugi la stat, plată însă nu ne-ați dat
Sporuri nu ne-ați acordat, nici măcar ne-ați încadrat
Că mai rău ne-a-ți incurcat.*

*Deveni bietul notar, cu rang universitar
Un umilit secretar cu cinci sute Lei lunar (de 6 luni
[neachitat])*

*Chin, mizerii din belșug, transferări cu meșteșug,
In interes, din interes, fără'n țeles
Carul n'a stat, carul a mers.*

Nu desperați încă iubii colegi, paharul suferintelor noastre încă nu este plin, soarta noastră, după cum bine a zis un coleg, noi înșine o deținem, poate timpul va confirma și rezolva cândva sfintele noastre doleanțe de până acum și cu ele deodată va triumfa adevărul și dreptatea călcate în picioare. Se ne descătușăm de indiferentismul față de soarta noastră, se fim conștii datoriiilor noastre și pătrunși de acest crez, și grupați sub steagul sfânt al programului de muncă, se ducem mai departe lupta pentru desărvârșirea și realizarea aspirațiilor noastre juste și revindecarea intereselor noastre obștești cu orice jertfă până la biruință.

Bordus T. Traian,

notar cercual, Hărău,
județul: Hunedoara.

Primăria comunei Sofronea

Nr. 240/1930.

Concurs

Pentru ocuparea postului de secretar com. în comuna Sofronea (Jud. Arad) se publică concurs.

Reflectanții i-și vor înainta cererile lor înzestrate cu documentele prescise de art. 7 din Regulamentul Legii pentru Statutul Funcționarilor Publici până la data de 9 August 1930 notariatului din Curtici și adreseate Primăriei com. Sofronea.

Sofronea, la 27 Iunie 1930.

Primăria.

Regresul vieții administrative

Imbunătățirea vieții de stat, condiționează respectul drepturilor

În măsură ce acest principiu va alimenta crezul de conduită a elementelor chemate a consfinți aceasta imperioasă necesitate a bunei rândueli în viața unui stat, — pe aceea măsură vom putea spera în realizarea împlinirii acestui deziderat, — singurul drum ce poate conduce la îmbunătățirea ce se solicită de o lume întreagă.

Nu înțelegem și nu cunoaștem în viața unui stat decât o singură normă și aceasta e augumentarea forței morale.

Este baza, fundamentul pe care trebuie să se edifice viața unui stat — orice alt mijloc întrebuițat va fi neprielnic unei vieți sănatoase, — progresul, binele și îmbunătățirea condiționează această necesitate.

În analizarea acestui principiu, ce urmărește un singur scop, îndreptarea neajunsurilor ce stânjesc bunul mers al vieții administrative în consecință a celui de stat. ne oprim pentru un moment, ca'n linii sumare se aducem în relief acelea dificultăți ce zădărnicesc împlinirea condițiilor de progres și îmbunătățire.

Credeam, că timpul mai bine de un deceniu va vindeca și normaliza toate greutățile inchegării noului nostru stat într'o Românie Mare.

Credeam, în cea mai fericită țară din lume, date fiind toate mijloacele de realizare cu o singură condiție — de bună chivernisire.

Astfel credem cu toată sfințenia sufletului nostru într'un progres și îmbunătățire, care se determine mulțumirea tuturor ce viețuiesc pe aceste plaiuri, nouă atât de scumpe în urma sacrificiilor și jertfelor moșilor și strămoșilor noștri.

Și credeam, că aceasta forță morală — singura bază de viețuire — va constitui pentru noi toți cel mai prețios indiciu întru urmarea drumului ce duce spre bine și fericire.

Durere — prevederile și mentalitatea oamenilor desconsideră acest principiu sub presiunea ambițiilor și intereselor personale — idealul — noțiunea elementului determinării interesului de obște dispare din crezul oamenilor cu chemarea realizării acestui deziderat.

Neajunsurile multe, sunt aproape toate creațiunea păcatelor noastre.

Corpul Notarilor — putem zice cel mai important organ în viața unui stat — azi dispare din cartea legii și totul ce mai găsim la numele lui denoată obligațiuni fără drepturi.

Aces Corp, pe umerii căruia se reazimă administrația vieții comunelor rurale și a celei de stat — în urma frustrării drepturilor — azi se găsește într'o deprimare sufletească — desconsiderat și batjocorit astfel spoiat de orice putere de producție — prestigiul și autoritatea fiind conferită lui Badea

Ioan pe care și noi știm să-l apreciem în calitate de român și frate bun al nostru, ca gospodar deștept și harnic, nu însă în calitate de om de birou și conducător al vieții comunelor rurale, către care n'are nici cea mai elementară rutină și pricepere,

Prin acest pas al Legiutorului se zădărnicește orice nedejde de îmbunătățire a vieții comunelor rurale, conducerea fiind dată oamenilor fără pricepere și simț de conștiențiozitate — regresul, de aci înainte va bate și mai mult porțile instituției în chestiune.

Și e natural și logic, deoarece literile legii nu mai consfințesc realitatea, acelea sunt complexul denaturării adevărului, întrucât se dau atribuțiuni și drepturi oamenilor analfabeti, necunoscători ai vieții administrative comunale. Adevărul e incontestabil, că funcționarea întregului organism al vieții de stat și a celei comunale și azi se întâmplă prin mijlocirea Notarului frustrat în drepturile sale astfel slăbit în forța de producție.

Nu înțelegem de ce atâta mușamalizare a adevărului și de ce atâta desconsiderațiune către acest Corp.

Zadarnice au rămas toate nizuințele noastre, pentru îndreptarea acestor neajunsuri, glasul nostru a sunat în pustiu, memoriile noastre de ani de-a rândul sau așezat pur și simplu la arhivă, fără să fi fost învredniciți de un răspuns, fie acel chiar respingător.

Orice nizuință în aceasta direcție nu lasă se sperăm vre-o îmbunătățire — suntem desconsiderați — cu destinația de a munci pe mai de parte fără drepturi.

Și cum interesele înalte a vieții țării noastre reclamă și solicită în mod imperios îmbunătățirea acestei situații — regresul și dezastrul provocat prin noua lege administrativă cunoscându-l noi, acei așezați în acest vârtej — ni se impune o datorință către Neam și Țară, pentru a demonstra neajunsurile ce zbat țara — astfel singurul remediu care ar putea aduce îmbunătățirea ce se reclamă e, ca Dl. Presedinte al Uniunii se binevoiască a convoca de urgent adunarea generală în capitala țării, în care fiecare județ se ia parte în număr cât mai mare, chiar și prin aducerea a celor mai mari jertfe materiale — ca astfel în corpore se ne exprimăm și manifestăm durerea sufletului nostru în fața factorilor competenți a aduce remediere acestei stări dezastruoase.

Se spunem și se declarăm deschis, că menținerea acestor stări, provoacă dezastrul vieții administrative și că noi între asemenea împrejurări suntem nevoiți a ne degaja de orice responsabilitate.

Este singurul mijloc al realizării aspirațiilor noastre juste, despre ce prin aceasta să sesizează Dl. Presedinte al Uniunii. Notar, Leon Bârle.

Contribuiți la fondul pentru:

CĂMINUL NOTARILOR

Despre finanțele locale: Comuna

Organizare teritorială a statului modern — din punct de vedere politic — o formează totalitatea subdiviziunilor sale administrative, având aceeași caracteristică de unități politico-teritoriale, dintre care — am putea spune — nucleul statului — o formează: comuna.

Această unitate administrativă cu o evoluție rapidă, consecință a influenței din ce în ce mai accentuate a binefacerilor civilizațiunii, are un rol hotărâtor în viața unui stat, aci plămădindu-se însăși baza pe care se reazemă toată clădirea edificiului politic al statului.

Din cauza acestui rol, drepturile comunei apar în continuă creștere dar și obligațiunile ce-i incumbă creșterea activității și autorității sale, îi dau obligațiuni din ce în ce mai numeroase și variate, ba chiar, pentru unele, — statul, care aproape pretutindeni continuă a exercita rolul de tutore — intervine și sub forma „cheltuelilor obligatorii”, fixează un minimum de obligațiuni pentru subordonata sa, în ordine edilitară, sanitară culturală, etc.

Incontestabil că — față de trecut, — când sarcina exclusivă a Comunei era paza și ordinea pe teritoriul său, obligațiunile de diferite feluri ale Comunei moderne au mers progresând vădit, pe de o parte din cauza curenților de idei, cari tind să lase în sarcina autorității comunale — sub formă de descentralizare sau chiar pe autonomie — multe din atribuțiile deținute un timp de stat, iar pe de alta Comuna, având pe lângă un rol politic, unul și mai însemnat de ordin economic, de care locuitorii ei sunt mai preocupați. Astfel Comuna a trebuit să se ocupe și de aprovizionare, de construcții de locuințe eftine, canalizare, pavaj, etc.

Toate aceste obligațiuni noi au făcut ca o preocupare esențială a conducătorilor să fie găsirea mijloacelor cari să asigure Comunei îndeplinirea menirii sale și de aci interesul pe care-l prezintă finanțele Comunale.

De la început trebuie să precizăm că Statul, dând Comunei o parte din obligațiunile sale a înțeles să-i asigure și mijloace pentru împlinirea lor, fie cedându-i părți din sursele sale de venituri, fie înlesnindu-i crearea altor noi mijloace de îndestulare bugetară, ambele însă, se repetă continuu „în cadrul politiceii generale financiare a Statului”.

Izvorul principal — am putea spune ordinar — pe care Comuna trebuie să-și sprijine bugetul său de venituri, este produsul proprietăților izlazuri, diferite întreprinderi productive, apoi ar veni taxele, contribuțiunile speciale și benevole și în urmă, cu titlu excepțional, impozitele, fie directe, fi indirecte. S'ar mai adăoga și subvențiunile cu cari statul, în diferite împrejurări, alimentează bugetele comunale, fie pentru sarcini noi ce li s'au creiat, fie pentru acoperirea unor deficite justificate.

În epoca actuală, când Comuna are caracter pronunțat de unitate economică și când legi de comercializare îi stau la îndemână pentru exploatarea mai productivă a întreprinderilor și a unor servicii comunale, de sigur că o sursă importantă de venituri trebuie să o constituie produsul acestora și al taxelor — contra-valoarea serviciilor prestate — ca

unele ce putând fi adaptate mai ușor spiritului de speculațiune inerent comerțului pot fi și mai productive și mai elastice pentru acoperirea veniturilor ordinare ale bugetului comunal.

Tot în rândul mijloacelor ordinare trebuie enumerate și contribuțiunile speciale cunoscutele cotizațiuni, menite să ajute comuna la efectuarea unor lucrări edilitare, cu sprijinul unui anumit grup de cetățeni, cari, în prim rând, vor profita direct sau indirect de săvârșirea acelei lucrări.

Este drept că acești cetățeni, pentru care opera edilitară (canal, pavaj, lumină, etc.) constituie, pe lângă satisfacerea unor necesități practice, generale, dar și o ridicare a valorii imobilelor pentru proprietarii lor. au obligațiunea, izvorită de interesul material evident, de a contribui, după posibilitățile fiecăruia la realizarea acelei lucrări cu un moment mai de vreme, sporind astfel mijloacele de venituri ale Comunei cu aceia contribuțiune specială

În ultimul timp și la noi acest mijloc de venit pentru Comune a fost încetățenit și este cunoscută de toți opera edilitară desfășurată de câți-va ani în București, tocmai grație cotizațiunilor de cari Municipiciul s'a servit în largă măsură.

Dar ori cât de mari ar fi mijloacele financiare trase de comune din patrimoniu propriu, din întreprinderi și exploatări din taxe și cotizațiuni tot n'ar putea face față — în situațiunea de dezvoltare continuă în care ne găsim — atâtor obligațiuni ce le cad în sarcină. De aci nevoia a se face apel și la sursa de venituri — de care statul se folosește în mod normal — impozitele. Și astăzi, credem că nu este comună, care la adăpostul unei legi prin cari se fixează maximum-ul acestor contribuțiuni, ca și al taxelor, să nu folosească în bună măsură și calea excepțională de venituri — impozitele.

Am zis mai sus că impozitele se percep »la adăpostul unei legi« pentru că potrivit art. 110 din Constituție, comunele au dreptul a se folosi și de această sursă de venituri cu condiția ca acestea să fie votate de Consiliul Comunal și înființate numai în baza unei legi.

Impozitele comunale, ca și cele de stat sunt și ele directe pentru cari este nevoie de constatare și așezare prealabilă și indirecte cari se percep cu ocazia efectuării unor anumite fapte și a căror cotitate este expres stabilită prin legea care le-a înființat.

În privința impozitelor însă trebuie să facem o remarcă, izvorită din însăși concepțiunea politico-financiară a comunei și a raportului acesteia cu statul și anume că impozitele locale trebuie, în mod necesar, să fie într'o dependență precisă față de finanțele publice în privința stabilirii și perceperei lor pentru a se asigura astfel un cadru unitar în legile generale de impunere. Sunt state, cum este Anglia pentru care problema nu se pune, deoarece autonomia comunală, în materie de finanțe, este consințită de secole.

Ca o consecință a principiului depedenței finanțelor comunale de cele fiscale, se folosesc două sisteme pentru a se pune la dispozițiunea Comunei venituri din impozite și anume: a) sistemul aditio-

nalelor și b) sistemul fondului Comunal, ambele utilizate la noi, primul prin legea de unificare a contribuțiilor directe din 1923, iar cel de al doilea — mult mai vechiu — datând din 1903, prin legea desființării accizelor și înființarea fondului comunal.

Cu aceste sisteme, comunele primesc venituri din impozite, fără a face cheltuieli de percepere, dar așteaptă ca cotele atribuite să le fie vărsate periodic de stat, și în raport cu multe împrejurări aduce neajunsuri comunelor din neprimirea lor integrală și la timp.

Pe lângă veniturile de mai sus comuna are și o serie de venituri extraordinare, compuse din dăruri, legate, venituri din amenzi, excendentele veniturilor ordinare, rezerva fondului comunal, etc. și pentru cazuri precise de îmbunătățiri sau lucrări edilitare de o mai mare amploare și de utilitate

îndelungată, poate recurge, și la ultimul mod extraordinar de venituri, acela al împrumutului.

Vedem dar că mai toate mijloacele de cari se folosește statul, pentru atingerea scopului său sunt practicate și de către Comune, cărora viața modernă le-a mărit simțitor sfera de activitate.

Această activitate trebuie să se dezvolte în cadrul armonios al unității statului și mijloacele de înlăptuire trebuie să fie subordonate principiilor călăuzitoare ale acestuia pentru ca norme de impunere uniformă să fie asigurate pe tot cuprinsul teritorial al statului, ferind cetățenii de impuneri vexatorii, neegale și repetate, ceea ce sigur nu este în interesul justiției fiscale, care trebuie să fie permanent ținută în seamă.

D. I. Dragomirescu

Director în Ministerul de Finanțe

(Rev. Adm. Fin. No. 31.)

Portretul Majestății Sale Regelui Carol II.

Un portret artistic

În urma proclamării ca Rege a Majestății Sale Carol al II-lea s'au pus în vânzare diferite portrete mai mult sau mai puțin artistice.

Singurul portret al M. S. Regelui Carol II-lea cel mai recent și bine reușit, executat în șapte culori și în mărime de 63/47 cm. este cel pus în vânzare de Agenția Soarele din Cluj, Calea Regele Ferdinand 127, care este recomandat tuturor autorităților cu circulara Directoratului Ministerial IV. cu No. 15417/630.

Având în vedere că în localul tuturor autori-

tăților trebuie să fie expus tabloul M. S. Regelui Carol II-lea, și pentru ca acest tablou îndeplinește toate condițiile unei superioare execuții artistice îl recomandăm cu căldură tuturor colegilor pentru a-l comanda pentru toate primăriilor comunale.

Costul unui portret este 200 Lei.

Pentru ușurarea expediției rugăm a face comanda direct la administrația revistei noastre în Cluj, Str. Hajdeu 93. Red.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Deșteaptăte Române!

De ar ști leul câtă putere are, ar sfărâma casa din menajerie.....

Nepăsarea și lipsa simțului de solidaritate formează cușca noastră, care ne reține dela ori-și care activitate.

Ar fi lucru de prisos a înșira păcatele mici și mari pe care le avem și cred că cu exemple bune se va putea face mai mult decât cu dojeni.

Dacă privim de aproape, trebuie să admirăm corpul învățătoresc, care trăeste pe sate între împregnări foarte grele, cu salare modeste, fără alte venituri, și ce vedem? — Ei au reuniunea lor pe despărțăminte și județe. Ei solvesc taxele de membru punctuos, cercetează adunările lor în număr complet. — Ei au asociații culturale, cooperative, casa învățătorilor, banca lor, internate pentru copiii lor etc. etc. tot din salariul cel modest, ca să fim sinceri, a fost în trecut mai puțin decât venitul lateral al mai multor notari pe o săptămână.

Corpul învățătorilor are reprezentanți în parlament, ba și un Ministru, șef de partid. — Noi putem înainta cel mult până la... transferare.

Tot organizației profesionale atribui și aceia că un învățător cu 25—30 ani de serviciu primește un salariu de 8—12.000 lei lunar, având vacanță de 4 luni la an, pe când un notar cu 30—35 ani de serviciu primește mai puțin de 5000 lei lunar lucrând din zi în noapte. — Tot de acele avantagii

se bucură și învățătorii pensionari. Ai crede să suntem în două țări străine una de alta.

E ceasul din urmă, să ne trezim! În decursul verii să începem o acțiune pentru fondarea băncii și reuniunea de ajutorare a notarilor. Să cumpărăm casa noastră, care să serviască de Cămin notarilor, fiind acolo așezat; internatul, banca și biroul Central al Uniunii.

Ca prima verigă din lanțul fericirii noastre, cu dragoste frățească rog pe toți colegii activi și pensionari, să jertfească pentru acest scop 2 lei, adică costul unei cărți postale, în care să comunice redacției noastre părerea sa asupra obiectelor următoare:

1. E conștient să înființăm „Banca Notarilor“?
2. Ar avea teren înființarea unei reuniuni de ajutorare?
3. Ar fi aplicat fiecare notar a semna una ori mai multe acții à 400 Lei?
4. Câte acțiuni s'ar putea plasa la comună și alte corporațiuni?

Aceste răspunsuri vor fi menite să dea direcție adunării generale în ce privește realizarea acestor planuri.

Credem, că vom primi răspuns dela fiecare cetitor al revistei noastre, care tot odată va fi dovedită, că ne interesăm de soarta noastră.

Victor Varna.

Numirea notarilor comunali

(Circulara Direct. Ministerial Cluj, No. 14025—1930)

Intrucât până în prezent nu s'au întocmit regulamente referitoare la punerea în aplicare a legii pentru organizarea administrațiunii locale, iar Ministerul de Interne nu a dat, la timp, instrucțiuni precise asupra modalității numirii notarilor comunali situația foștilor notari, funcționari de Stat, a rămas încă neclarificată.

Incadrați în Statutul funcționarilor publici și bucurându-se de drepturile acordate prin legea Statutului, aceștia sunt puși în situațiunea de a cere pe calea justiției să li se atribuie funcțiunile la care au dreptul, cum și salariul convenit, gradului lor conform dispozițiunii art. 66 din această lege, așa că Statul este expus, pentru multă vreme, la plata unor mari daune.

Deși, potrivit principiului de autonomie stabilit prin noua lege de organizare administrativă, administrațiunile locale au liberul drept de a-și numi funcționarii pe cari îi vor, totuși, această autonomie nu este absolută, ci îngrădită de condițiunile contractuale ale vieții de Stat și în consecință, organele comunale au îndatorirea ca, la numirea notarilor, să inlesnească Statului satisfacerea obligațiunii ce o are de a plasa pe toți foștii notari stabili

Pentru a ajunge la acest scop, veți binevoi să luați măsuri, împreună cu Domnul Președinte al Delegațiunii județene, ca toți notarii stabili să fie numiți în funcțiunile de notari comunali, evitând, pe cât posibil, deplasarea lor dela comunele unde au funcționat în trecut.

În primul rând, veți proceda de îndată la formarea noilor circumscripțiuni notariale, conform art. 178 din legea pentru organizarea administrațiunii locale, având în vedere greaua situație financiară a comunelor și, pe de altă, modificările ce li s'au adus prin aplicarea acestei legi.

Proiectul de circumscripțiuni notariile va fi întocmit de delegațiunea județeană, potrivit dreptului ce-l are, conform art. 245 alin. 4 și 325 din lege, de îndrumare și tutelă asupra administrațiunilor comunale și apoi supus, pentru fiecare circumscripțiune, aprobării consiliilor comunale sau, în lipsă, comisiunilor interimare respective.

În aceleași condițiuni se vor înființa și posturile de subnotari, acolo unde situația materială permite aceasta, și situația geografică și numărul locuitorilor impun.

În urmă veți forma, împreună cu Președintele Delegațiunii județene, tabloul notarilor definitiv, stabilind pentru fiecare, comuna sau circumscripțiunea unde urmează a fi numit și căutând, pe cât este posibil, ca toți să fie plasați acolo unde au funcționat în trecut; pentru aceasta, veți da întâietate acelorora cu vechime în serviciu și cu situațiuni familiare mai grele.

Tabloul îl veți supune, conform art. 39 și 40 din legea Statutului, comisiunii pentru propuneri de numiri, care își va da avizul și apoi, veți face cunoscute propunerile consiliilor comunale care, neapărat vor numi, pe ziua de 1 Februarie a. c. în funcțiunile de notari comunali persoanele recomandate Dvs., potrivit instrucțiilor Ministerului de Interne, ce vi

s'au comunicat cu ordinul nostru No. 231 din 14 Aprilie cor.

Consiliile comunale sunt obligate a se propunța până la 20 Iunie cor. cel mai târziu, când vor înainta, prin Prefectura de județ, dosarele cu toate lucrările de numiri Directoratului, care pe baza avizului Dvs. va face confirmărilor notarilor (art. 178 al. I din lege).

Veți binevoi a atrage atențiunea organelor comunale că Directoratul va lua măsuri pentru respectarea acestor condițiuni, în senzul că va confirma pe notarii stabili, propuși de Dvs. chiar când consiliile comunale sau comisiunile interimare se vor opune la numirea lor.

În caz când, din lipsa de locuri suficiente, notarii stabili vor rămânea neplasați, aceștia vor fi numiți, cu aceeași procedură, în posturile de subnotari sau secretari comunali. Veți căuta ca și pe aceștia să-i plasați la comunele unde au funcționat, fără însă a lovi în drepturile câștigate ale vechilor funcționari comunali.

Veți binevoi a ne comunica, de îndată, un tablou de foștii notari stabili care nu au putut fi plasați în județul Dvs. spre a lua măsuri ca să fie numiți în județele unde se vor găsi locuri vacante.

Procedura acestor numiri se aplică numai pentru aranjarea situațiunii foștilor notari stabili, în legătură cu punerea în aplicare a noii legi administrative; în urmă, toate vacanțele se vor complecta potrivit dispozițiunilor Statutului funcționarilor publici și legii pentru organizarea administrațiunii locale, dându-se astfel posibilitate comunelor să numească funcționarii pe care îi vor voi.

Guvernul a supus Camerei un proiect de lege pentru modificarea art. 536 din L. P. O. A. L., dându-se puteri depline comisiunilor interimare de a avea aceleași atribuțiuni ca și consiliile alese.

Acest proiect va fi dezastruos pentru administrațiile comunale și județene deoarece cunoaștem persoanele dintre cari se recrutează comisiile interimare.

Modificarea articolului de sus înseamnă, introducerea politicii în administrație și desființarea autonomiei comunelor și județelor.

*

În ziua de 6 și 7 Iulie a. c. a avut loc adunarea generală a „Asociației Funcționarilor administrativi din Ardeal și Banat” în sala Prefecturii județului Maramureș, orașul Sighetul-Marmației.

*

Consiliul de miniștri a decis ca Statul să acorde o subvenție de 25 la sută pentru cumpărarea de mașini agricole pentru toate categoriile de agricultori, indiferent dacă cumpărătura se face direct de la fabrică, sau printr'o cooperativă oarecare.

*

Pentru a întâmpina eventuale neregularități sau întârzieri în primirea revistei, rugăm pe dñii abonați cari și-au schimbat adresa, să ne comunice imediat, pentru a face modificările necesare în registrele de abonați.

Numai noi și iară noi

Noi notarii dela sate, iarna vara tot lucrăm
Muncim greu din zi in noapte. numai dare să 'ncasăm
In noi toată lumea vede, un asupritor tiran
Nimeni nu ne părtinește, pentru toți suntem . . . dușman.
Dacă nu-ți faci datoria vine domnul controlor
Si ți dresează acte grele să nu ți-s' acorde spor.

Noi notarii de pe sate, ziua noaptea greu muncim
Dresând procese verbale, șefii să ni-i mulțumim
Astăzi vine domnul doctor, mâine-agentul sanitar
Perceptorul, sau ehiar moașa . . . agentul veterinar
Vine-apoi veterinarul, sau agentul agricol
Dup'acea agronomul, ba chiar domnul revizor,
Agentul de urmărire, vigilul regional
Domnul șef de garnizoană, sau poate domnul primar
Toți îți ordonează ceva și dresezi proces verbal
Sau faci tablouri și schițe, căci de-aceea ești notar.

. . . Așa scrie prin revistă, ba și chiar la calendar
Că se pun la cele multe, pentru tine biet notar
Te vor face între alte agent, interpret de legi .
Perceptor fără de plată și-i primi diurne'ntregi
Pentru schimbul de coroane, alegeri etcetera
Procentul la spirtuoase, astăzi, mâine ți-l vor da.
Oficiul stării civile acu-l pune la grătar
Dar din el o să-ți ajungă un ciolan de secretar
Primești chiar vot in consiliu, dacă va fi dizolvat
Inamovibilitatea din nou ți-s'a garantat,
Ai birou, puteri de muncă, primești leafă cât de bună
Ai primit chiar sporuri grase, lucrul o să meargă strună
Ai carnet de cai ferate, ești aproape de primar
Așa scrie prin revistă, ba și chiar la calendar.

Deputații îți promite, lacul . . . marea cu-a lor pești
Și-ți mai spune că acestea le-a adus din București
Mai acu de ună-zile spunea că-i fi deputat
Și până cam una-alta, mi-te-ai trezit transferat
Dar de-aceasta nici-o teamă, căci in noul post vei sta
Pân' la nouile alegeri, când din nou te-or transfera
Destul că-i sesiune grasă, ce mai vrei și deputat ?
Al tău e noroiul străzii, il poți călca'n lung și lat
Dacă mări mai primești una și-ar putea să-ți cam ajungă
Căci e lată, de doi metrii și i de trei metri de lungă.

Toate-acestea și'ncă alte le ai primit sau le primești
Unele îți vin pe poștă, c-au plecat din București
Unele îți vin francate, altele așa in dar
Așa scrie prin revistă, ba și chiar la calendar.

Mai in zilele din urmă, multe legi s'au legiuit
Și pe ține biet notarăș, in multe te-au pomenit
Ba că n'ai incasat dare, ba că te lași mituit
Iar biletele de vite le vei face gratuit
Căci poporul, biet poporul prea cu multe'i asuprit.
De lucrări particulare te ocupă noaptea'n vis
Și să știi că după moarte poți să mergi in paradis
Domnul șef de garnizoană o să-ți facă pașaport
Perceptoru-ți dă chitanță c'ai plătit globalul tot
Doctorul, moașa și cioclii te-or da liber la transport
Vizitatorul de carne, va da bilet că ești mort . . .

Dacă știi odată unu, până la mijloc măcar
Dacă poți scrie dictando, astăzi poți să fii notar
Așa scrie prin revistă, ba și chiar la calendar.

Chimu

Metamorfoză

(Naturală și artificială)

Trecutul să-ți cauți prin basme, sau prin legende și povești
Căci nimenea nu-mi poate spune de câte veacuri viețuești
Te aflăm doar prin mănăstire scriind la psalmi și la icoane
Te aflăm apoi prin palate, scriind la amintiri dufioase
Și fericit, căci știai carte și nu aveai prea mulți stăpâni
Nici n'ai visat că strănepoți-ți avea-vor soartă de haini.

Atras de etherul feeric te vedem chiar și inspirat
Ca scriitorul fără nume al unui mare împărat
Și lumii-i lași ca amintire și legi și coduri foarte lungi
Dictate poate de 'măratul, dar numele nu-ți-l divulgi
Iar strănepoții câte-odată chiar dacă vrem să te-amintim
Ce lucruri mari am putea spune despre un simplu „Anonym“?

C'ai fost și că ești de veacuri, e lucru doar' incontestabil
Ai fost însă întotdeauna supus și foarte servabil
Considerat de cei ai casei, un nimenea . . . un mizerabil
Ei-ți-au dictat, iar a ta până înșira slove pe hârtie
Tu ai dat cuvântului suflet, iar sufletului vecinicie
Dar „secretar“ ți-a fost numirea și vecinic așa o să fie.

Istoria te preamărește târziu, abia dac' ai murit
Doar' știi povestea cu profetul ce vrea s'ajungă fericit
Și bate-n uși, și-arată harul și chiar dacă-i Dumnezeuesc
De pretutindeni îl alungă și toți și toate-l huiduesc
Face minuni, dar tot zadarnic și lumea spune că-i mișel
Trăiește ca un mizerabil și moare ca un vai de el.

Așa a fost, ca în poveste trecutu-ți mai îndepărtat
Ai scris hrisoave'n mănăstire și amintiri la împărat
Alții cu alte, tu cu scrisul ți-ai făcut doar' o meserie
Și nu visai, că cele scrise trăiesc o 'ntreagă vecinicie . . .

Târziu, târziu, când țara 'ntreagă, urcând pe scară mai în sus
Voia să țină și ea pasul cu alte țări dela apus
Voia ca să eternizeze mai multe lucruri însemnate
A angajat pe secretarul și la orașe și la sate
Acesta cunoscându-și rolul, a scris ce alții iau dictat
Și cuminenții din orașe și cuminenții dela sat.

A scris și scrisu-i ne-arată cum lucrau alții . . . în trecut
Cum încreștau unii răbojul și încassau dări mai demult
Dar toate'n lume-s trecătoare, tu biet Notar . . . mă înțelegi?
A fost minune. când numi-ea-ți s'a reglementat chiar prin legi
Și tu ai mai urcat o treaptă, legiuitorul înțelept
Te-a pus forțat să-l porți de mână pe primarul analfabet.

Vechii stăpâni pe aste platuri, de teamă, nu de dragul tău
Te-au încărcat cu atribuții, iar pe primar, pe domn' birău
Ți-lau coordonat doar' ție, luându-i puterea din mâini
Au pus comuna sub tutelă, au condus o cu doi stăpâni
Doi capi . . . unul ca omul obștei, ales de ea, din sânul ei
Și unui ales de primpretorul, sau de conziliu, dintre trei.

Au scris în lege lucruri multe despre notarul comunal
Căci tu erai și mic și mare, pe când primarul? Domn' Primar
Era doar' și el pus de formă să aibe satul și birău
Dar nu putea lucra nimica. de nu era pe placul tău
Tu erai sufletul comunii, tu erai zidul unghiular
Atunci a inspirat poetul la piesa: „Domnule Notar!“

Da! pentru-că guvernul n tine și-a pus toate speranțele
Și când venea vre-un ordin aspru. clocoteau biete satele
Din stânci . . . din jghiaburi scoteai voturi pentru călăii neamului
Statul și-a pus speranța 'n tine și tu serveai doar' statului
Și ori-și unde ți-a fost locul, lucrul știai să ți-l lucrezi
Știai unde să strângi șurubul, știai unde să 'mbărbătezi.

Cei de sus văzând că merge carul țării tot mai bine
Tot mai multe și mai multe speranțe-au legat de tine
Nu a trecut multă vreme, abia poate zece ani
Și ți-au mai dat un serviciu lucru nou, nu însă bani
Oficiul stării civile atuncia statificat
Din nimic să-i dai ființă . . . te-au făcut matriculant.
(va urma).

Ioachim Sas, notar

Decadența prestigiului nostru

Ziua istorică de 10 Maiu, în care toate inimele Românești sunt adânc mișcate trecându-le, prin minte, ca pe o pânză de cinematograf, toate evenimentele însemnate ale închegării și independenței Țării noastre, a dat prilej în unele părți de privescitori caraghioase în locul celor patriotice.

Se știe, că administrația este cea chemată să întocmească din timp programul serbărilor naționale după o prealabilă consfătuire cu școlile și celelalte autorități comunale sau sătești, căutând, de comun acord, a le da un cât mai reușit fast, mărinimos instructiv și neplictisitor pentru săteni și de asemenea nime nu poate contesta, cu toate anomaliele noii legi administrative, că tot notarul este încă cheia mecanismului administrativ rural, cu excepția celui „politic (nelegitim)”, aderentul și gumelastical vremenilor care este subordonat și sufletește nu numai profesionalmente regimului și care numai când e lăsat singur, când îi lipsește tutorul său imediat „primarul” se simte în largul inițiativelor sale sălbatice și în fabuloasa haină de coadă de topor, croită de nemuritorul Alexandrescu.

Nenorocul, m'a făcut în cariera blestematei mele profesioni, să văd cum unul din acești „deghizați” n'a știut și n'a isbutit să întocmească programul marelui zile a „Unirii și Independenței”, într'o comună bogată în profesori secundari, juriști neintrepuți învățători talentați, distins cler și alți funcționari civili și militari, precum și intelectuali, cu care se mândrește acel colț.

Privit, cum sunt toți din categoria nelegitimului meu coleg, în seara ajunului zilei serbării el vrea să întocmească programul și desigur c'a înghițit „sarmala”, chiar cei mai eminenti dascăli i-au arătat spatele, ne având timp de pregătit, spre a nu se expune criticii marelui mulțimi a satului, care a trecut în parte și prin unele școli

Am fost martor la serbare și am văzut școlile, autoritățile și militarii ducându-se înapoiindu-se în grupuri de la biserici unde a avut loc Te-Deumul, după care o muzică de sat intona cânturi vechi și noi, în curtea primăriei, amuzând o droaie de săteni, strânși acolo să sărbătorească „Unirea”.

Dascălii școalelor și ceilalți selecti ai satului stau retrași, la o parte și privesc această costisitoare în buget, însă neordonată manifestație.

Dar solemnitatea i-a forma unui spectacol.

„Nelegitimul” coleg, simpatic al vremii, își face pompos apariția, pentru a nu știu cât-a oară și poticninduse, în părți după o prea abondentă cinste (cinste băutură; cinstea socială o are prea mult pătată penalicește) începe un discurs printr'o voce ridicată, noduroasă și periculoasă chiar urechilor celor mai rezistente, în care nu se putea despărți de „unirea este unire . . . să trăească unirea!” . . .

Să mai las oare să se scrie cum acest discurs s'a terminat de mai multe ori cu „Imnul Național” cântat de muzică? N'oiu ocoli aceasta căci s'a adus ofensă memoriei Marilor Dispăruți întemeitori a României-Mari.

Deasemenea nu voiu comenta nici în treacăt măcar impresia ce-a făcut „conferințiarul” când incins într'o „hora unirci” l'au întrecut potecnelile căzând pe jos, desigur că în răsul viu al asistenților.

Am văzut retrăgându-se intelectualii și criticând aspru pe fruntașii administrației dedați desfrăului.

Mulțimea asistenților a plecat fără să înțeleagă rostul acestei serbări, de o așa de mare importanță istorică, și de aci desprind o întrebare, de ce nu s'a stăruit și dat posibilitatea ca „oamenii cărții” cari au învățat și mai rătăcesc poate și acuma prin istoria amintirilor de astăzi, să predice publicului însemnătatea ei? Ori poate aceasta anume s'a aranjat ca „conferințiarul” să-și arate talentul? Ce păcat mare, că-i cunosc nu numai eu întreaga inferioritate, atât de breaslă, cât și generală, dar s'a arătat în toate goliciunea lui intelectuală, mulțimei unui sat! . . .

Și nu s'a sfârșit cu atât. Ziua și seara a avut loc în localul Primăriei, chiar, un „banchet în jurul cărei cânta muzica, degradând și prin aceasta prestigiul instituției, care este pusă în rând cu școala și biserica.

Iată deci isvorul decadenței prestigiului nostru. În zădar ne sbatem — idealisții — la ridicare și soliditate, cât timp în „tabăra” noastră avem aceste „manechine” ponegritoare. Eliminarea lor, pe căi legale, trebuie începută neaparat și de urgență, spre a se salva ce se mai poate.

Până atunci, cer acestui coleg de breaslă nu și de pregătire, suflet și concepții — prizonier de voce al timpurilor și trădător al sfințelor noastre năzuințe — ce se simte cu „musca pe căciulă”, să fie măcar omește în rând cu adevărații colegi și să nu compromită cu atitudinile lui sălbatice, corpul nostru, căci dacă vremenile îl salvează încă, nu trebuie să uite că ele vor trece și vor lua și „neghina” lor. Dacă nu-i place să stea într'o legătură mai simțită cu intelectualii cărții, în fața căror trebuie să-și recunoască locul, în măsura instrucției ce o are — apoi să dea ochii măcar, cu „Temperanța” și să citească, fiindcă n'a avut ocazia să învețe — istoria Țării noastre spre a fi în curent cu evenimentele ei, și numai atunci să îndrăznească a eși în fața mulțimei, de toate rangurile — dacă nu-l jenează trecutul său așa de mult pătat — pregătit, căci publicul de astăzi l'a condamnat mai mult de cât merită chiar.

Il compățimesc cu tot disprețul ce-i port.

Z. Bodiu

Suntem informați că notarii din județul Sibiu sunt supuși la cele mai grozave perzecuții de către dl. Dr. Coriolan Ștefen președintele delegației consiliului jud, fost prefect.

Protestăm cu toată energia contra ilegalităților comise în legătură cu numirea notarilor din acel județ și rugăm pe dl. Ministru de Interne să intervină și să impună susnumitului domn, să respecte legea și ordinele date în legătură cu numirea notarilor.

*

Suntem informați că în unele județe au fost aleși ca președinți ai delegațiilor cons. jud. persoane politice streine de viața administrativă, cari introduc cu forța politica în administrație.

Cunoscând dezastrul ce poate urma din aceasta cauză, atragem atențiunea celor în drept, să intervină la timp, pentru a fi scoasă cu desăvârșire politica din administrație.

Redactarea actelor particulare

„În vederea ajutorării populației rurale, legiuitorul a pus obligația ca funcționarii comunali să redacteze locuitorilor petițiuni.

La noi există o mare povară la sate aceia a redactării petițiilor adresate autorităților. Deaceia a apărut pe lângă diferitele autorități așa numiții „jălbari” cari să însărcinau, în schimbul unui onorariu, să redacteze tot felul de petiții. Aceasta instituție a luat o mare desvoltare în special sub regimul legilor agrare și de multe ori a trebuit să intervină Parchetul.

În afară de faptul că țăranii erau speculați, dar lămurile și informațiile pe cari aceștia le dădeau, erau incomplete și greșite.

Pentru a remedia acest rău, pentru a face în același timp să dispară trista situație, în care se găseau funcționarii cari primeau bacșișuri pentru astfel de servicii, legea a impus obligația redactării unor asemenea acte, stabilind și tariful lor. În acest chip dispărea posibilitatea de plată în ascuns a funcționarilor și se aduce un mare ajutor populației rurale.

Pentru a servi ca model, publicăm mai jos proiectul de deciziune referitor la lucrările particulare fără caracter juridic, ce sunt în drept a redacta notarii și secretarii comunali, din care reiese taxele în drept a-se încasa după lucrările particulare în viitor.

Noi Delegația Consiliului Județean .....

Având în vedere dispozițiunile art. 179 din Legea pentru Organizarea Administrației Locale, care dă dreptul notarilor să redacteze acte fără caracter juridic, în interesul particularilor primind pentru aceasta o plată anume fixată;

Având în vedere și art. 37 din legea pentru organizarea și unificarea corpului de avocați, asupra înțelesului căruia s'a cerut avizul Ministerului de Justiție;

Având în vedere că din adresa Ministerului de Justiție cu Nr. 33.905 din 9 Mai 1927, rezultă că notarii comunali nu pot redacta nici unu din actele cari se prezintă spre autentificare, la orice autoritate sau instanță judecătorească, că deci prin expresia „act fără caracter juridic” trebuie să se înțeleagă orice acte fără de cele ce au trebuință de autentificare, pot fi redactate fie de părți, fie de alte persoane cărora li se adresează;

Considerând că notarii comunali din Ardeal, Banat și părțile unghurene au avut competența de a redacta numai acele acte oficiale și particulare. cari le sunt în mod precis date prin următoarele legi și ordonanțe maghiare; legea I/98, XLII/99, XXIX/94, XXXVIII/89, XXIX/92, XVIV/83; ordonanțele Ministerului de Interne cu Nr. 95, 465/92, 73.736/90, 50.116/93, 11.180/99 etc.

Că art. 122 din legea XVI/76 și XXI/94, dispune că notarii pentru lucrările de inventariere și cele referitoare la cartea funduară, serviciul administrativ, care nu are caracterul de instanță juridică, pe care notarul comunal sau cercual era obligat să le facă sub sancțiunea unei amende până la 100 lei și pentru care avea dreptul la anumite taxe fixate de Ministerul de Interne pe cale de ordonanțe, cu ex-

cepțiunea săracilor justificați, cărora notarul era obligat să le facă lucrările în mod gratuit.

Că acest drept al notarilor cercuali și comunali a fost recunoscut și de directoratul general al Ministerului de Interne Cluj, prin regulamentul Nr. 1.702 din 8 Februarie 1922, publicat în Monitorul Oficial Nr. 73 1922, în care se găsesc fixate și taxele potrivit cu noile împrejurări drept recunoscut mai târziu și prin ordinul Ministerului de Interne cu Nr. 22.179/1924 și Deciziunea Nr. 11.080 C/928 publicată în Mon. Oficial. Nr. 125/928.

Considerând că facerea unei asemenea lucrări și redactări de acte de către notarii cercuali și comunali, în schimbul unor taxe destul de reduse pentru cei întăriți profită foarte mult populației, obișnuită cu astfel de servicii din timpuri îndepărtate, ca această considerație a determinat pe legiuitorul român din 1929, că prin art. 179 al L. P. O. A. L. să păstreze și pe viitor acest drept pentru notarii comunali și cercuali considerându-l ca un drept câștigat.

Că potrivit aceluiaș articol în viitor notarii comunali și cercuali, vor avea dreptul să redacteze acte fără caracter juridic în interesul particularilor primind pentru aceasta o plată anume fixată de Delegația Cons. Județean cu avizul conform al primului Președinte sau în lipsă al Președintelui Tribunalului, cari vor decide și asupra felului actelor care se vor putea redacta de notarii stabilind și taxele ce urmează a se încasa. Astfel fiind notarii comunali și cercuali au păstrat dreptul să redacteze acte în baza legilor și regulamentelor în vigoare.

Pentru aceste motive, văzând și avizul Primului Președinte al Tribunalului Nr. .... din ... 1930

Decidem

Art. I. Notarii comunali și secretarii vor avea dreptul să redacteze acte și lucrări oficiale și particulare însă fără caracter juridic în interesul particularilor primind pentru aceasta plata după cum urmează:

Art. II. În baza legilor și ordonanțelor în vigoare se vor încasa taxe în măsura arătată mai jos pentru lucrări oficiale:

a) Pentru aplicarea, cetirea și legalizarea contractelor încheiate dintre muncitorii agricoli și patroni, apoi antreprenori și muncitori ajutoari conform dispozițiilor art. 4 acestei deciziuni.

b) Pentru aplicarea, cetirea (interpretarea) și legalizarea contractului dintre producătorii de tutun și grădinarii de tutun:

c) Pentru certificatele comunale necesare la întocmirea cărților funduare în baza §-ului 36 art. 38 din 1889 din Transilvania.

d) Pentru inventarierea succesiunii, în baza §-ului 37, 38, 48 și 122 art. 16 din 1894 din Transilvania.

e) Pentru certificatele comunale necesare la corectarea înregistrărilor în cartea funduară și la înregistrarea dreptului de proprietate în baza foloșinței continue și faptice (art. 19 din 1892) din Transilvania.

Art. III. Taxele pentru lucrările oficioase se stabilesc astfel:

a) Pentru certificatele oficioase spre scopuri particulare Lei 20

b) Pentru foile adică certificate de prețuire până la valoare de Lei 100, ... Lei 4.

Dela 101 la 500 Lei, ... 6 lei

" 501 " 1000 " ..... 10 lei

" 1001 " 4000 " ..... 20 lei

" 4001 " 10.000 " ..... 30 lei

" 10.000 Lei în sus fiecare 4000 Lei, câte 6 lei.

Pentru foile de prețuală asupra pagubei de câmp se încasează jumătate din taxele prevăzute la acest alin b.

c) Pentru certificatele de dare (fără prețuire) Lei 20.

Dacă certificatul conține și prețuire se vor încasa taxele de sub alin b.

d) Pentru legalizarea subscrierilor lei 10.

Verificarea subscrierei și certificarea chitanței pensionarilor nu este impusă la taxă.

e) Pentru legalizarea subscrierii cambiilor de bancă, dacă valoarea cambiei, este mai mare de 5000 Lei, 20 Lei.

f) Pentru copierea coalelor cadastrale de fiecare pagină Lei 15.

g) Pentru inventarierea succesiunilor conform legii art. 16 din 1894 §-ul 37, 38, 48 și 122 din Transilvania și la ordinul judecătoriei.

Până la valoarea de 200 Lei gratuit

Dela 201 ..... 400 Lei, ... 6 Lei

" 401 ..... 1000 " ..... 10 "

" 1001 ..... 2000 " ..... 20 "

" 2001 ..... 4000 " ..... 30 "

" 4001 ..... 10.000 " ..... 50 "

" 10.001 ..... 20.000 " ..... 80 "

" 20.001 ..... 30.000 " ..... 120 "

" 30.001 ..... 40.000 " ..... 150 "

Peste aceasta sumă, după fiecare 20.000 Lei începută încă câte Lei 30.

h) Pentru copiile inventarelor succesoriale pe seama particularilor, de fiecare pagină câte 20 Lei.

Art. IV. Taxele ce se pot încasa pentru lucrări particulare.

1. Pentru redactarea contractelor încheiate între patroni și muncitori (act de angajament).

a) Dacă numărul muncitorilor este mai mic ca 5 ..... 50 Lei

b) Dacă numărul muncitorilor este dela 10—25 ..... 150 Lei

c) Dacă numărul muncitorilor este dela 25—40 ..... 200 Lei.

d) Dacă numărul muncitorilor este dela 40—60 ..... 300 Lei.

e) Peste acest număr, după fiecare muncitor încă câte 5 Lei.

2. Pentru alte contracte de serviciu între servitori și calfe, precum și între muncitori de fabrică și patroni Lei 50.

3. Pentru contracte de vânzare cumpărare, fie obiectul mobil sau imobil, înțelegându-se aici și contractul de schimb, de donațiune, de întreprinderi, luându-se ca bază prețul fixat de vânzare cumpărare sau suma contractată, iar în lipsa prețului fixat, valoarea reală de circulație, apoi pentru contractele de

arendare, subarendare, închiriere și subînchiriere, luându-se ca bază arenda fixată!

Până la 200 Lei ..... 10 Lei.

Dela 201 ..... 400 Lei, ... 16 Lei

" 401 ..... 1000 " ..... 24 "

" 1001 ..... 2000 " ..... 30 "

" 2001 ..... 4000 " ..... 40 "

Peste 4000 Lei de fiecare mie Lei 10.

4. Pentru obligațiuni și declarațiuni, prin cari se recunosc felurite obligamente pentru cesiuni acceptări de chezași, documente acupra asigurărilor, documente de învoială precum-și pentru tot soiul de documente ce cuprind voința unilaterală a părților;

a) Până la 300 Lei ..... 6 Lei

b) Dela 301 ..... 600 Lei ..... 10 "

c) " 601 ..... 1000 " ..... 16 "

d) " 1001 ..... 4000 " ..... 20 "

e) " 4001 ..... 10 000 " ..... 50 "

f) Peste 10.000 Lei după fiecare mie de Lei începută încă Lei 5.

5. Pentru testamente;

a) Până la valoarea de 1000 Lei ..... 20 Lei.

b) Dela 1001 ..... 2000 Lei ..... 30 Lei

c) " 2001 ..... 4000 " ..... 50 "

d) " 4001 ..... 10.000 " ..... 80 "

e) Peste 10.000 Lei de fiecare 1000 Lei 10 Lei.

6. a) Pentru chitanțe de radiere și pentru declarațiune de înregistrare sau radiere în cartea funduară, precum-și pentru declarații de prioritate, se vor încasa tot taxele fixate la punctul 4

b) Pentru documentele înșirate la punctul a, dacă nu conțin valoarea obiectului, sau dacă aceasta din document, nu rese va încasa 50 Lei.

7. a) Pentru schiță topografică (pentru uzul cărții funduare) de fiecare parțelă 20 Lei.

b) Pentru schița, pentru clădiri, dacă este făcute la fața locului 100 Lei.

8. Pentru cereri către oficiul cărții funduare în chestii de intabulări (înregistrare și altele);

a) Până la 200 Lei ..... 20 Lei,

b) Dela 201 ..... 400 Lei ..... 30 Lei.

c) " 401 ..... 1000 " ..... 40 "

d) " 1001 ..... 2000 " ..... 50 "

e) " 2001 ..... 4000 " ..... 60 "

f) " 4001 ..... 10 000 " ..... 100 "

g) " 10.000 ..... 20.000 " ..... 150 "

h) Peste 20 000 Lei, 250 Lei.

9. Pentru cereri simple (de conținut mai puțin important) de concentrare și pentru dispensă militară. Lei 30.

10. Pentru copii.

a) De fiecare pagină manuscrisă și socotită cu cel puțin 25 rânduri, Lei 20.

b) Pentru copii pe imprimate (cu acelaș conținut), 10 Lei.

c) Dacă pagina conține socoteli sau îngrămădiri de poziții numerice se va socoti dublu taxa prevăzute sub a. și b.

11. Pentru redactarea unei scrisori cu adresa pe plic, 10 Lei.

12. Pentru redactarea unei procure (autorizați), Lei 10.

13. Pentru redactarea mandatelor postale, bilete de transport la C. F. R. și pentru alte imprimate postale (dacă suma este mai mare de 100 Lei), 2 Lei.

14. Pentru chitanțe simple (cu excepția chitanțelor membrilor din primărie, delegaților comunei și servitorilor comunali, despre ridicarea retribuțiilor lor din casieria comunei, pentru cari nu se pot socoti taxa) dacă suma de ridicat este mai mare ca 200 Lei, Lei 5.

15. Pentru întocmirea conturilor tutorilor și curatorilor știutori de carte și scris;

a) Până la 500 Lei gratuit;

b) Dela 501 în sus pentru orice suma, 10 Lei.

16. Pentru declarațiune de vărsare impozitelor și alte pretențiune ale Statului, județului și comunei, până la 200 Lei gratuit, iar dela 200 Lei în sus 5 Lei.

17. Pentru declarațiunile lăsământului conform legii timbrului art. 59. până la valoarea de 4000 Lei gratuit, iar dela 4000 Lei în sus 5 Lei

Art. V. Dacă vreun document (act) rămâne neîncheiat se va lua jumătate din taxa, ce se cuvine pentru lucrarea terminată.

Taxe Suplimentare

Art. VI. Pentru lucrările prevăzute la art. 3 și 4 al prezentei deciziuni se pot socoti și încasa și taxe suplimentare în următoarele cazuri.

1. Dacă lucrarea se redactează afară de biroul notarial, la locuința celui interesat, peste taxa fixată se va socoti încă o taxa suplimentară de 100 Lei.

2. Dacă lucrarea se va face la dorința expresă la locuința celui interesat, afară de orele oficiale, se va plăti ca taxă suplimentară încă 30 Lei la sută din taxa ce se cuvine pentru lucrare.

3. La deplasare în comunele aparținătoare notariatului afară de sediul notarial, se va plăti pe lângă taxa fixată atât spese de transport cât și diurnă legală, aceasta însă numai în cazul când deplasarea în aceasta comună se face numai la dorința părții interesate

4. Taxele suplimentare se vor încasa numai în caz când lucrarea necesită efectuarea la fața locului, sau când partea solicită aceasta.

În cazul când se socotesc taxele suplimentare dela punctul 3. art. 6 nu se mai calculează cele dela punctul 1 al acestui articol

Dispoziții speciale

Referitor la toate lucrările particulare supuse taxelor;

Art. VII. Cu întocmirea lucrărilor particulare în interesul particularilor, notarul și secretarul se poate ocupa numai în cazul când prin aceste lucrări nu este împiedicat în îndeplinirea corectă și la timp a afacerilor sale oficiale

Art. VIII. Notarul comunal este responsabil pentru eventuale erori ce le face în lucrare. — În cazul că aceste erori se pot îndrepta (corecta) prin prelucrare sau prin apelație, pentru aceste lucrări ulterioare nu se pot socoti taxe noi.

Dacă Notarul comunal nu poate rectifica erorile în chipul de sus arătat, el este dator a restitui cheltuelile încasate, rămânând răspunzător materialicește pentru eventuale pagube — În caz de diferend în privința aceasta partea, înainte de a păși la judecătoria de ocol, poate reclama chestia la pretorul plășii.

Acasta va căuta a aplana pe cale pașnică diferendul, iar dacă nu reușește va îndruma părțile la procedură judecătorească.

Art. IX. Notarul comunal e dator să afișeze în biroul său acea parte a prezentei deciziuni, cari se referă la calcularea taxelor.

Art. X. Cheltuelile efective și cele pentru timbre le suportă partea din al său (Anticipație poate pretinde notarul comunal numai pentru acoperirea cheltuelilor efective și de timbru) În consecință, nu este îndreptățit să ceară sau să primească avans înainte de terminarea lucrării.

Art. XI. Pentru locuitorii săraci, notarul e obligat a îndeplini gratuit lucrările, care de astfel sunt supuse taxelor, cu excepția actelor de achiziție. Cheltuelile efective și de timbru însă, le suportă partea în toate cazurile.

Tabloul săracilor se stabilește anual de delegațiunea consiliului comunal.

Art. XII. Socotirea și primirea taxelor mai mari decât cele admise prin deciziunea prezentă, este strict oprită sub pedeapsă disciplinară

Art. XIII. În cazul când partea refuză plătitarea taxelor reglementare, notarul își validitează pretențiunea pe cale judecătorească,

Art. XIV. Notarul este obligat a îndeplini și termina fără interziere cu grija cuvenită și conștiințes, lucrarea la care s'a angajat.

Art. XV. Este interzis notarului comunal a se angaja la atari lucrări particulare, în cari are se delibereze în calitate de funcționar.

Art. XVI. Notarul comunal nu se poate ocupa cu astfel de lucrări particulare, cari cad în competența procedurii juridice.

Art. XVII. Afară de notarul și secretarul comunal, notar public și avocat în comuna rurală, alt funcționar nu poate îndeplini lucrări particulare. — Eventuale abateri în aceasta materie se vor urmări pe cale disciplinară.

Art. XVIII. Notarul comunal nu poate efectua lucrările particulare pentru părți cari domicilează în comune ce depind de alte notaritate. — Se exceptează cazul când partea cu domiciliul în notariat străin este proprietar în notariatul respectiv.

Art. XIX. Lucrările particulare se vor îndeplini personal de notari; numai în afară de orele de serviciu.

Art. XX. Imprimarele și hârtia necesare pentru lucrările particulare le procură notarul pe cheltueala sa proprie.

Art. XXI. Serviciul Administrației Generale este însărcinat cu executarea prezentei deciziunii:

Asupra acestui proiect dl. Frimpreședinte al Tribunalului Ciuș, și-a dat aviz favorabil sub No. Pres. I. E. 75/1 din 23 Junie 1930.

Pentru clarificarea acestei chestiuni atât de importantă, dnii președinți de Reuniuni să intervină urgent, ca să se stabilească în fiecare județ, taxele ce sunt în drept a încasa notarii, după lucrările particulare

După aprobare rugăm să se trimită și redacției revistei noastre un exemplar din decisiunea dată.

I. S. Dilea.

Orice notar conștient să abonează la:

„Administrația Română”

și își achită abonamentul

Instrucțiuni

In privința timbrării sau scutirii de timbru a actelor de stare civilă

Punându-se în concordanță dispozițiunile noiei legi privitoare la actele de stare civilă, precum și regulamentul de aplicarea acestei legi cu dispozițiunile legii timbrului, Ministerul, în urma avizului comisiei centrale, dă următoarele dispozițiuni cu privire la taxele de timbru ce urmează a se percepe în aplicarea legii și regulamentului sus menționat.

A) Sunt impozabile la taxa timbrului de 7 lei

1. Extractele sau copiile de pe orice fel de acte de stare civilă aflate în registrele, condicile mitricale, matriculare, de orice confesiune, eliberate de către ofițerii de stare civilă sau de deținătorii registrelor confesionale, sau în dosarele relative la aceste acte, ca de exemplu: copiile de pe petițiunile, certificatele, etc., depuse cu ocaziunea întocmirii unor asemenea acte (art. 25, 26 legea privitoare la actele de stare civilă; art. 40, 41, 42, formular 29, 30, 31, regulamentor legii privitoare la actele de stare civilă; art. 4, § 6 legea timbrului și impozitului pe acte și fapte juridice.)

2. a) Procesele-verbale (declarațiunile sub jurământ), destinate a ține loc de act de naștere sau moarte, făcute de ofițerii de stare civilă, la cererea părților, în vederea căsătoriei (art. 87 legea privitoare la actele de stare civilă; art. 110, formular 51, 62 regulastare civilă; art. 6, § 3 legea timbrului și impozitului pe acte și fapte juridice);

b) Procesele-verbale încheiate de ofițerii stării civile despre declarațiunea de consimțământ la căsătorie a persoanelor chemate să dea autorizarea, când nu se prezintă în persoană în acest scop, la celebrarea căsătoriei (art. 89 din legea privitoare la actele de stare civilă; art. 113, alin. 2, formular 53 din regulamentul privitor la actele de stare civilă; art. 6, § 3 din legea timbrului și impozitului pe acte și fapte juridice);

c) Declarațiunea martorilor veniți la celebrarea căsătoriei pentru stabilirea condițiilor ce nu sunt constatate prin acte (art. 91 din legea privitoare la actele de stare civilă; art. 6, § 3 din legea timbrului și impozitului pe acte și fapte juridice).

3. Extractele de naștere, moarte, etc., chiar scoase din oficiu¹⁾, spre a fi alăturate la dosarul căsătoriei (art. 85, alin. 2 din legea privitoare la actele de stare civilă; art. 109 din regulamentul legii privitoare la actele de stare civilă; art. 108, Nr. 9 din regulamentul legii privitoare la actele de stare civilă; art. 4, Nr. 5 din legea timbrului și impozitului pe acte și fapte juridice).

5. Copiile de pe procesele-verbale încheiate în

^{1) Observațiune:} Indatorirea pusă ofițerului de stare civilă prin art. 85 din legea privitoare la actele de stare civilă și art. 109 din regulamentul acestei legi, de a alătura din oficiu extracte de pe actele stării civile sau alte dovezi sau acte, nu e de natură de a dispensa pe partea în interesul căreia se eliberează sau alătură extractul, dovada sau actul de plata taxei timbrului prevăzută de lege și a anulării lui chiar pe act, întrucât în capitolul scutirilor nu există o dispozițiune expresă care să prevadă scutirea de taxă în asemenea cazuri impuse de lege, fără nici o distincțiune (art. 4, 6 din legea timbrului și impozitului pe acte și fapte juridice).

registrul pentru publicațiuni de căsătorie (art. 108, Nr. 10 din regulamentul legii privitoare la actele de stare civilă; art. 4, Nr. 6 din legea timbrului și impozitului pe acte și fapte juridice).

B) Sunt impozabile la taxa timbrului de 11 lei

1. Petițiunile (cererile) adresate ofițerilor de stare civilă, matriculanților, preoților sau păstrătorilor unor asemenea acte, prin care li se solicită extracte de pe actele înscrise în registre, copii sau orice certificate sau testimonii relative la aceste acte. Când prin aceeași petițiune (cerere) se solicită mai multe acte, extracte, certificate, copii, etc., se va timbra petițiunea (cererea) cu atâtea timbre de 11 lei, câte acte se cer (art. 4, § 1 din legea timbrului și impozitului pe acte și fapte juridice).

2. Cererile (petițiunile) relative la înscrierea rectificărilor aduse actelor stării civile prin hotărârile judecătorești rămase definitive (art. 40 din legea privitoare la actele de stare civilă; art. 4, litera E din regulamentul legii privitoare la actele stării civile). Art. 4, § 1 din legea timbrului).

3. Cererile (petițiunile) pentru înscrierea în registrul special al unei hotărâri de adopțiunei (art. 190, formular 64 din regulamentul legii privitoare la actele de stare civilă). (Art. 4, § 1 din legea timbrului).

4. Cererile (petițiunile) la cari se anexează cele 4 exemplare ale actului de opozițiune la căsătorie (art. 74, 75 și 79 din legea privitoare la actele de stare civilă; art. 100 din regulamentul legii privitoare la actele de stare civilă). (Art. 4, § 1 din legea timbrului).

5. Cererile (petițiunile) pentru copii din dosarele relative la actele de stare civilă, nașteri, căsătorii, morți, adopțiuni, divorțuri, etc. (Art. 4, § 1 din legea timbrului).

6. Cererile (petițiunile) pentru copii din registrele speciale pentru divorțuri sau adopțiuni. (Art. 4, § 1 din legea timbrului).

7. Declarațiunea (proiectului) de căsătorie scrisă sau actul (procesul-verbal) al ofițerului stării civile, prin care se ia act de declarațiunea verbală (art. 70 din legea privitoare la actele de stare civilă; art. 86, formular 42 și 43 din regulamentul legii privitoare la actele de stare civilă; art. 4, § 1 și art. 32 din legea timbrului și impozitul pe acte și fapte juridice).

8. Cererea (petițiunea) sotului căsătorit pentru dobândirea unui libret de familie (art. 95 din legea privitoare la actele de stare civilă; art. 196, formular 61 din regulamentul legii privitoare la actele de stare civilă). (Art. 4, § 1 din legea timbrului).

C) Sunt impozabile la taxa timbrului de 13.50 lei

1. Orice certificate sau testimonii relative la actele de stare civilă, despre cercetarea registrelor, pentru găsirea sau negăsirea unui act de stare civilă, de ivirea sau neivirea de opoziție de căsătorie, despre desfacerea (despărțenie) (art. 15 și 155, formular 20 din regulamentul legii privitoare la actele de stare civilă) sau nedesfacerea unui act de căsă-

torie, că s'a celebrat sau că nu s'a celebrat o căsătorie, etc. de fiecare coală a exemplarului 13.50 lei (art. 4, alin. 10 din legea timbrului și impozitului pe acte și fapte juridice).

2. Libretul de familie eliberat la cererea soțului căsătorit (art. 95 din legea privitoare la actele de stare civilă; art. 136, formular 61 din regulamentul legii privitoare la actele de stare civilă; art. 4, Nr. 10 din legea timbrului și impozitului pe acte și fapte juridice).

3. Legalizarea, confirmarea sau certificare extractelor, certificatelor, etc. de stare civilă, de către autoritățile indrituite și eliberate de către păstrătorii registrelor confesionale de stare civilă (art. 41 din regulamentul legii privitoare la actele de stare civilă; art. (6. § 1 c din legea timbrului și impozitului pe acte și fapte juridice).

D) Sunt impozabile la taxa timbrului de 1650 lei

1. Cererile (petițiunile) pentru înscrierea hotărârilor de despărține (art. 124, din. 2 și 3 din legea privitoare la actele de stare civilă; art. 131, a, b, c, d, e, f, din regulamentul legii privitoare la actele de stare civilă; art. 5, § 8, alin. 6 din legea timbrului și impozitului pe acte și fapte juridice),

2. Cererile (petițiunile) pentru procesele-verbale (declarațiunile), destinate a ține loc de acte de naștere (soți) sau moarte (ascendenți), numai pentru căsătorie (art. 87 din legea privitoare la actele de stare civilă; art. 110 din regulamentul legii privitoare la actele de stare civilă (vezi litera A, Nr. 2 a de mai sus) (art. 7 § 6 din legea timbrului).

3. La autentificarea sau confecționarea actului scris de consimțământ la căsătorie prin judecătoria, tribunale sau instanțe de notariat, dat de către părinți, bunici, tutori sau curatori, atunci când aceștia nu vin în persoană spre a consimți la celebrarea căsătoriei (art. 89 din legea privitoare la actele de stare civilă; art. 118, alin. 3 din regulamentul legii privitoare la actele de stare civilă; art. 118, alin. 3 din timbrului și impozitului pe acte și fapte juridice).

4. La autentificarea de către președintele tribunalului judecătorul de ocol sau instanța de notariat a declarațiunii de căsătorie a viitorilor soți, când ei nu se prezintă în persoană înaintea ofițerului de stare civilă; (art. 70 din legea privitoare la actele de stare civilă; (art. 85, alin. 2, formular 42 din regulamentul legii privitoare la actele de stare civilă; art. 7, § 1, a, b din legea timbrului și impozitul pe acte și fapte juridice).

I. DISPOZIȚIUNI PRIVITOARE LA SCUTIRI

1. Actele stării civile cari se înscriu în registrele pentru nașteri, căsătorii, morți publicațiunile de căsătorii în registrele speciale de înscrierea divorțurilor, despărțeniilor și adopțiunilor, precum și registrele de buletine pentru nașteri, căsătorii și morți (art. 4, 5 din legea privitoare la actele de stare civilă; art. 8 din regulamentul legii privitoare la actele de stare civilă, art. 22, § 17 din legea timbrului și impozitului pe acte și fapte juridice).

2. Dovezile sau certificatele de verificarea nașterii, eliberate de medici, moașe, agenți sanitari, precum și cele de verificarea morții, eliberate de medici sau agenți sanitari, și în baza cărora se

incheie, de către ofițerii de stare civilă, actele de naștere sau moarte (art. 56, alin. 2, 99 din legea privitoare la actele de stare civilă; art. 56, 157, alin. 2, formular 39. I. III. 74 din regulamentul legii privitoare la actele de stare civilă) (Art. 22. § 17 din legea timbrului).

3. Petițiunile trimise din străinătate ofițerilor de stare civilă, deținătorilor, păstrătorilor sau matriculanților unor asemenea acte, prin cari li se solicită extracte sau certificate depe registrele lor (art. 22. § 15 din legea timbrului și impozitului pe acte și fapte juridice).

4. Declarațiunea (petițiunea) despre o căsătorie proectată, primită din străinătate, prin care se cere facerea publicațiunilor. (Art. 22, § 15 din legea timbrului).

5. Actele de publicațiuni ale căsătorilor (art. 7, 73 din legea privitoare la actele de stare civilă; art. 90, 91, formular 46 din regulamentul legii privitoare la actele de stare civilă; art. 13. § 4 din legea timbrului și impozitului pe acte și fapte juridice).

6. Buletinele de naștere, căsătorie, moarte (autorizațiune de înmormântare), cari se dau la mâna părților fără cerere spre a servi la ceremonia religioasă a botezului, căsătoriei, înmormântării (art. 94, 103 din legea privitoare la actele de stare civilă; art. 15, 77, 127, 171 formular 17, 18, 19.) (Art. 22, § 17 din legea timbrului).

7. Extractele sau certificatele cari servesc în materie oficială, solicitate de autoritățile publice, însă cari trebuie să cuprindă mențiunea anume cărui inteles oficial servesc, fără de care mențiune nu pot fi eliberate fără timbrul legal.

8. Cererile (petițiunile), adeverințele, procesele-verbale, registrele, mențiunile pentru schimbarea de confesiune sau cult (art. 45, alin. ultim din legea pentru regimul general al culte-actele de stare civilă; art. 222, § 17, lor; art. 44, 45, 46, 47, 48, 49 formular 32, 33, 34, 35, 36, 37 și 88 din regulamentul legii privitoare la actele de stare civilă).

9. Extractele, precum și cererile lor (petițiuni), când servesc în materie electorală, cari însă trebuie să cuprindă această mențiune (art. 22, § 25 din legea timbrului și impozitului pe acte și fapte juridice).

10. Cererile (petițiunile) și actele de procedură privitoare la declararea morții prezumată a dispăruților în timpul și din cauza războiului (art. 22, § 8 din legea timbrului și impozitului pe acte și fapte juridice).

11. Procesele-verbale de recunoașterea unui copil nelegitim, în Ardeal (art. 68 din legea privitoare la actele de stare civilă; art. 27, formular 23 din regulamentul legii privitoare la din legea timbrului,

12. Procesele-verbale constatând efectuare publicațiunilor de căsătorie (art. 76 din legea privitoare la actele de stare civilă; art. 92, alin. 2, 95 formular 47 din regulamentul legii privitoare la actele de stare civilă).

13. Procesele-verbale (declarațiunile) de retragerea opozițiunilor făcute la căsătorie (art. 80 din legea privitoare la actele stării civile; art. 105, formular 50 din regulamentul privitor la actele de stare civilă).

14. Procesele-verbale de ordonarea publicațiunilor de căsătorie (art. 72 din legea privitoare la ac-

tele de stare civilă; art. 90, alin. 3, formular 44 din regulamentul legii privitoare la actele de stare civilă).

15. Fiecare exemplar al actelor de opozițiune la căsătorie, destinat a fi înmănat părților și dovezile sau procesele-verbale de înmănarea lor (art. 74, 75, 79 din legea privitoare la actele de stare civilă; art. 100, 104 din regulamentul legii privitoare la actele de stare civilă).

DISPOZIȚIUNI GENERALE

Toate actele de procedură în justiție, în această materie, sunt supuse taxelor corespunzătoare, prevăzute de legea timbrului, afară de cazul când ele se fac din oficiu.

Situația subnotarilor

Stabilitatea și inamovibilitatea

Facându-se mai multe întrebări cu privire la confirmarea subnotarilor, facem cunoscut următoarele:

Subnotari și în trecut au fost funcționari comunali.

Deci toți subnotari cari aveau act de numire din partea autorităților județene sau comunale și au fost aflați în serviciu la data punerii în aplicare a Legii pentru organizarea administrației locale sunt considerați confirmați în posturile lor prin efectul legii, fără să fie nevoie de vre'o altă formalitate sau procedură de confirmare.

Astfel actuali subnotari să bucură, întocmai ca notarii confirmați de Directoratul Ministerial, de stabilitate și inamovibilitate.

Inamovibilitatea înseamnă dreptul pe care-l are un funcționar public, *legal numit*, de a nu fi mutat, pedepsit sau revocat din funcțiune, fără paza anumitor forme, date în competența unei autorități speciale.

Stabilitatea și inamovibilitatea s'a acordat, pentru garantarea situației funcționarilor publici, pentru a-i pune la adăpost de presiunile vieții politice, pentru a-i face mai independenți și deci mai buni păzitori ai legii, fiind și o măsură de protejire, cerută în favoarea și pentru apărarea Statului.

Statul va avea astfel funcționari mai buni, iar serviciile vor funcționa mai bine.

Funcționarii, puși la adăpostul presiunilor vieții politice, vor fi mai ași pentru serviciu și se vor consacra carierii lor.

Stabilitatea asigură ordinea morală în administrația, unul din cele mai importante elemente ale vieții publice.

În viitor nici un notar sau subnotar nu va mai putea fi transferat ca în trecut, când fără nici o vină din interese meschine de partid era transferat dela un capăt la altul al județului.

Acordându-se stabilitate și inamovibilitate notarilor, suntem siguri că administrația va progresa desprece vor avea ocazie să-se convingă toți partizanii transferărilor samavolnice.

Facem un călduros apel, la toți colegii din întreg cuprinsul țării, să lucreze în mod conștient și să-și îndeplinească cu vârf indosat datoria, dând dovadă, că suntem vrednici de drepturile ce ni s'a acordat.

I. S. Dilea.

Revista „Administrația Română” inserează publicațiuni oficiale și particulare cu prețurile cele mai moderate.

Ardealul

Am ca Să-ți cânt una de jale,
Frumosul meu mândru Ardeal,
Să plângă plopii triști în vale
Și brazii verzi, bătrâni din deal!

Ai fost tu oropsit de soarte,
Grădina mândrelor frumseți,
Să'nduri la lovituri de moarte,
Din partea falșilor drumeți!

Azi, când a triumfat dreptatea,
Pe car'de mult o așteptam,
Zdrobită zace nedreptatea
Zdrobit e totul — cum doream!

Români de-un sânge, cu stea în frunte
Eroi să fim, ca și-n trecut,
Dusmanul, fie cât un munte
Cât ai clipi, noi l'am bătut!

Dar nu, durere cum fac unii,
Ce-și vând pe-ai lui pentru arginți,
Ca ei, de ne vindeau străbunii?
De mult, eram poate perduți!

G. Iteanu

Satu-Nou, Brașov

Anunț

Tinăr cu 10 ani praxă de birou caută post de secretar împiegat sau dactilograf la un notariat din Transilvania sau Banat. Binevoitoarele oferte rog a se trimite la adresa Notariatului cercual din Roșia Montană-Alba.

Notariatul Cercual Crocna

No. 763/930.

Concurs

Primăriile din notariatul cercual Crocna, județul Arad, deschid concurs pentru complectarea postului de subnotar și împiegat II cercual.

Retribuțiunile sunt cele prevăzute în bugetele comunelor.

Cererile complectate cu actele cerute de art. 7 din Regulamentul Legei pentru Statutul Funcționarilor Publici se vor înainta Notariatului până la data de 30 Iulie 1930.

Crocna la Iunie 1830.

Notar Mihașian

INFORMAȚIUNI

La memoriul Uniunii făcut de Președinte în cauza carnetelor cu reducere de 50% de CFR. Ministerul de Interne sub No. 7503/930 P. răspunde că notarii nefiind luați în bugetul nici unui Minister reducerea nu să poate acorda.

La memoriul făcut în cauza remizei pentru anul 1929 și 1928 sa răspuns sub No.: 91.877 și 91.878/930 că s'a intervenit la serviciul ordonanțării din Ministerul de finanțe pentru achitare.

Președintele văzând că aplicarea Art. 544 L. P. A. L. întârzie a făcut demersurile necesare să se pună la dispoziția comunelor sumele necesare pentru salariile notarilor.

Sa făcut demersurile necesare la Ministerul de Interne ca notarii cari au fost cu titlu provizor, dar au servit mai mult ca 2 ani și nu au fost declarați în baza Statutului F. P. de defenitiv, să fie considerați cu titlu definitiv.

Cinste conducătorilor acestui județ model

În zilele de 20 și 21 Iunie a. c. Președintele a fost personal la Directoratul Min. din Cluj pentru confirmarea notarilor din Sălaj, a căror confirmăm sa și făcut. Județul Sălaj e unicul județ unde oamenii înțelegători au făcut numirile fără nici o sguđuire, rămânând 95% dintre notari la locurile lor, cărora li-sa stabilit și un-salar corespunzător.

Pentru ca lucrările de confirmare ale notarilor să să face cu cea mai mare urgență, e consult ca toate dosarele să să presinte la Directorat de delegatul Prefecturii, însoțit de Președintele Reuniunii din județ și eventual un notar.

Cu ocazia aceasta dñii colegi sunt rugați a lua contact cu redactorul Revistei noastre Dl. I. Stoica.

Rugăm pe toți acei cari ne trimit articole pentru „Administrația Română“, ca manuscrisul să fie scris clar, citeț și pe o singură parte a hârtiei.

Totodată rugăm pe acei cari ne scriu cerându-ne un răspuns sau un stat, să-și scrie clar numele și adresa, așa încât să se știe despre cine să ne interesăm și cui trebuie să răspundem, fie prin scrisori, fie prin revistă.

D-ñii Președinți ai Reuniunilor județene, sunt rugați a-ne face un raport detaliat, despre situația notarilor din județ, comunicându-ne și adresa lor exactă pentru a li-se trimite ordine urgente.

Notarii mor de foame

Modul cum sunt tratați notarii în ultimul timp, constituie o adevărată bătaie de joc.

Au trecut cinci luni fără ca acești slujbași să fi primit salariul cuvenit. Unii în loc de-salar au fost în-lăturați în mod ilegal din funcțiunile avute.

Plata salariului azi pare complet uitată.

Din aceasta cauză notarii împreună cu familiile lor,

sunt amenințați să moară de foame.

Rugăm pe cei în drept să dispuă ca notarii, să-și primească la timp salariul, pentru a fi salvați din mizeria în care se găesc.

Aducem la cunoștință colegilor, că concursul publicat în No. 6 din revista „Administrația Română“, pentru premiarea celei mai bune lucrări în legătură cu administrația comunală, se prelungește până la data de 15 August 1930.

Cei cari doresc a lua parte la acest concurs, vor înainta lucrările lor la redacția revistei în Cluj, Str. Hajdeu 93, până la data de sus.

Premiul se va stabili de către Comitetul de redacție. Cele mai bune lucrări se vor publica în revistă.

Sumele de bani (mandate poștale, scrisori de valoare etc.) sunt a-se trimite d-lui Ioan Hajdeu casierul Uniunii, notar în Cociuba-Mare p. u. Tinca jud. Bihor.

Rugăm pe domñii abonați, să nu uite că singurul sprijin al revistei este plata abonamentului. Cei care doresc ca „Administrația Română“ să existe și să prospereze au datoria ră nu întârzie achitarea abonamentelor lor și să colaboreze la revistă.

Anunțuri și publicații se pot face prin agențiile de publicitate, ori direct la redacția noastră. Prețul pentru publicitate e modest, așa în cât reclama prin revista noastră e avantajoasă. Fiecare coleg e rugat a-ne procura o reclamă pentru revistă.

Guvernul a hotărât să bată monede cu efigia Regelui Carol II.

Pentru aceasta se vor retrage actualele monede cu efigia Voevodului Mihai, precum și vechile hârtii de 20 lei.

Ministerul Finanțelor a luat măsuri pentru tipărirea unor noi timbre poștale cu chipul M. S. Regelui Carol II.

Noile timbre vor fi puse în circulație înainte de sfârșitul lunii.

Funcționarii pensionați în mod ilegal, au atăcat în contencios actele de guvernământ. Justiția s'a pronunțat în numeroase cazuri dând dreptate de cauză funcționarilor nedreptățiți.

Sub presiunea justiției guvernul a hotărât reintegrarea în slujbe a tuturor funcționarilor pensionați cu data de 1 Ianuarie 1930 și cari au atacat decisiunea de pensionare în contencios.

Ministerul de Interne cu ord. No. 7782 C. d n 12 Iunie 1930 a dispus Directoratului Ministerial IV. Cluj ca toate operațiunile de numire a notarilor și propunerea pentru confirmarea lor să fie făcute de Președintele delegațiunii consiliului județean, care este șeful administrației județene.